

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Czesław Siekierski

Warszawa, 10 kwietnia 2025 r.
znak sprawy: DRE.oze.058.1.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: Interpelacji nr 8625 w sprawie uregulowania minimalnych odległości biogazowni rolniczych od zabudowań mieszkalnych

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na interpelację posła Piotra Górnikiewicza nr 8625 z dnia 19 marca 2025 r. w sprawie uregulowania minimalnych odległości biogazowni rolniczych od zabudowań mieszkalnych przedstawiam następujące stanowisko.

Ad 1. i 3. Warunki techniczne dla budowli rolniczych, do których zaliczane są elementy instalacji biogazowni rolniczych m.in. zbiorniki na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej, komory fermentacyjne i zbiorniki biogazu, zostały określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 stycznia 2023 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie (Dz. U. z 2023 r. poz. 297). Szczegółowe odległości dla tych budowli reguluje § 6 ust. 1 i 2 oraz § 7 rozporządzenia.

Przepisy rozporządzenia odnoszą się do budowli rolniczych, przez które zgodnie z tym rozporządzeniem należy rozumieć budowle dla potrzeb rolnictwa i przechowalnictwa produktów rolnych. Oznacza to, że należy je stosować wyłącznie w odniesieniu do instalacji, które otrzymują paliwa gazowe z surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości przemysłu rolno-spożywczego.

Ad 2. Zgodnie z ustawą z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu (Dz. U. poz. 1597, zwana dalej specustawą) biogazownię rolniczą realizuje się na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (art. 19 ust. 2). Sporządzanie oraz zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podlega konsultacjom społecznym na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, z późn. zm.).

Jednocześnie dopuszcza się realizację biogazowni rolniczej niezależnie od istnienia lub ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, pod warunkiem że nie jest sprzeczna ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz uchwałą o utworzeniu parku kulturowego, a rada gminy uchwaliła uchwałę o ustaleniu lokalizacji biogazowni rolniczej (art. 19 ust. 4 specustawy). W okresie do dnia 31 grudnia 2025 r. w takim przypadku wniosek o ustalenie lokalizacji biogazowni rolniczej jest zamieszczany przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej lub stronie internetowej gminy, (art. 19 ust. 10 specustawy). Wniosek ten podlega także uzgodnieniom i opiniowaniu przez organy wymienione w art. 19 ust. 12 i ust. 14 specustawy.

Art. 19 ust. 4 specustawy stanowi przepis szczególny wobec przepisów ogólnych wynikających z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Przepis ten dotyczy biogazowni rolniczych lokalizowanych na terenach, dla których przewidziano kierunek zabudowy związanej z rolnictwem lub produkcją. Jego wprowadzenie miało na celu z jednej strony ułatwienie w lokalizacji biogazowni rolniczych powstających przy gospodarstwach rolnych, z drugiej strony zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w procesie planowania takich obiektów.

W celu zapewnienia szerszego udziału społeczeństwa w lokalizacji biogazowni rolniczych, w projekcie ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw¹, zaproponowano, aby przepisy dotyczące budowy biogazowni rolniczych na podstawie art. 19 ust. 4 specustawy objęły wszystkie biogazownie rolnicze, których, w zależności od przedmiotu działalności,

¹ <https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/PrzebiegProc.xsp?id=4C27EE6EC8E5ECEEC1258C57004A4617>

łączna moc zainstalowana elektryczna jest większa niż 1 MW, łączna moc osiągalna cieplna w skojarzeniu jest większa niż 3 MW, roczna wydajność produkcji biogazu rolniczego przekracza 4 mln m³ lub roczna wydajność produkcji biometanu z biogazu rolniczego przekracza 2,4 mln m³.

Warto również zwrócić uwagę, że dla biogazowni rolniczych o mocy powyżej 0,5 MW przygotowany jest raport oddziaływania inwestycji na środowisko. Tym samym inwestycja taka musi uzyskać i na tym etapie akceptację społeczną.

Jednocześnie podkreślić należy, że biogazownie rolnicze powstające przy gospodarstwach rolnych przyczyniają się do obniżenia negatywnego wpływu działalności rolniczej na środowisko. Biogazownie rolnicze w 2024 r. wykorzystywały 7,55 mln ton surowców, z czego 91,6 % stanowiły produkty uboczne i pozostałości z rolnictwa (w tym odchody zwierzęce) oraz przemysłu rolno-spożywczego.

W wyniku wytworzenia biogazu rolniczego w 2024 r. powstało blisko 6,056 mln ton produktu ubocznego (pofermentu), który jest wykorzystywany jako nawóz, zastępując nawożenie mineralne oraz bezpośrednie stosowanie odchodów zwierzęcych. W procesie fermentacji metanowej ww. surowców, wytwórcy uzyskali ponad 468,517 mln m³ biogazu rolniczego oraz wyprodukowano blisko 1 012,183 GWh energii elektrycznej, co odpowiada potrzebom ponad 506 tys. gospodarstw domowych.

Dodatkowo informuję, że biogazownie rolnicze mogą stanowić istotną rolę w zapewnieniu lokalnej samowystarczalności energetycznej, nie tylko w kwestii zaopatrzenia w energię elektryczną, ale również w ciepło, chłód i paliwo gazowe. Warunkiem jest dialog i współpraca pomiędzy inwestorem, lokalną społecznością oraz władzami samorządowymi, co pozwala na wypracowanie rozwiązań przynoszących wszystkim wymierne korzyści. W mojej ocenie do zapewnienia tej współpracy przyczyniają się opisane wcześniej istniejące i planowane przepisy ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu.

Wskazać należy, że w Polsce funkcjonuje bardzo dużo biogazowni rolniczych, które poprzez odpowiednią lokalizację oraz dostosowanie do ilości lokalnie dostępnych substratów z rolnictwa lub przetwórstwa rolno-spożywczego, mogą służyć jako

przykład dobrej współpracy dla wspólnych korzyści. Lokalizowane są np. w odległości nawet 75-120 m od zabudowań mieszkalnych, skąd dzięki budowie sieci ciepłowniczej dostarczane jest ciepło do odbiorców po znacząco obniżonych kosztach.

Dotychczasowe doświadczenia wynikające z prowadzonych inwestycji w biogazownie rolnicze wskazują, że najczęstszą przyczyną braku akceptacji dla lokalizacji biogazowni rolniczej są istniejące konflikty społeczne spowodowane innymi działalnościami inwestora lub brakiem chęci podjęcia dialogu z lokalną społecznością, a tym samym poszukiwania kompromisowych rozwiązań.

W celu zwiększenia transparentności prowadzenia procesu budowy biogazowni rolniczych, w odniesieniu do biogazowni o mocy powyżej 1MW przewidziano specjalny tryb wyboru lokalizacji, tj. w oparciu o uchwałę rady gminy, gdy na danym terenie nie będzie obowiązywał miejscowy plan zagospodarowania. Aktualnie w Sejmie trwają prace w tym zakresie, które doprecyzują zarówno zakres inwestycji objętych tymi wymogami, jak również wydłużą okres ich stosowania.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Czesław Siekierski
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów